

Dit coop

ÅRSMAGASIN 2016

807

MILLIONER KR.

fra Coop til dig
og de andre
medlemmer

MIRAKLET I GL. RYE: SAMMEN
OM BYENS EGEN BRUGS

MEDLEMSAPP GIVER DIG
OVERSKUD I HVERDAGEN

DINE VARER ER KUN ET KLIK VÆK

MEDLEMMERNE ER SAMMEN OM BEDRE MAD

Du er medlem og medejer af Coop.
Sådan gik det din andelsforening i 2016

Vi har glædet os TIL AT FORTÆLLE DIG OM:

4

»Vores Madfællesskab«. Ildsjæle arrangerer fællesspisning sammen med den lokale Brugs.

18

Bag om Coop.dk MAD. Vi følger varene fra bestilling i sofaen til de lander foran hoveddøren.

8

Når dyrene har det godt, er Hans Johnsen glad. Sødams kyllinger får 2 eller 3 hjertes i Coops nye Dyrevelfærdsmærke.

- S. 6 **COOP MEDLEM - FÅ APPEN**
- S. 10 **HVAD SIGER KUNDERNE?**
- S. 12 **IGL. RYE LEVER ANDELSTANKEN**
- S. 14 **GLIMT FRA COOPS JUBILÆUM**
- S. 15 **KVICKLY FÅR FLYGTNINGE I JOB**
- S. 16 **DU ER MEDEJER OG HVAD SÅ?**
- S. 20 **ENGAGEREDE MEDLEMMER**
- S. 22 **DOBBELT SÅ ØKOLOGISK**
- S. 24 **IRMAS FREMTID**
- S. 25 **TALLENE BAG COOP**
- S. 26 **COOP BYGGER KAFFERISTERI**
- S. 27 **BEDST I TEST: COOP BANK**

VIL DU VÆRE MED?

FOTO LISBETHHOLTEN

Når du bladrer gennem magasinet, kan du se, hvad du og Coops andre medejere sammen opnåede i 2016.

Vi har gjort det nemmere for dig at få bonus, når du handler i en af vores butikker. Med den nye Coop Medlem app til mobilen kan du let samle bonus, få særlige medlemstilbud, betale i butikken og få madinspiration i hverdagen.

På de næste sider tager vi dig med bag kulisserne hos Coop.dk MAD, som nu leverer dagligvarer til din hoveddør, og hos Sødams, hvor kyllingerne får Coops nye Dyrevelfærdshjerte.

Din forening har et aktivt medlemsdemokrati. I alle landets Kvickly, SuperBrugsen, Dagli/Lokal-Brugsen og i Irma-kæden samarbejder en gruppe ildsjæle, valgt af medlemmerne, om at udvikle ansvarlig forretning i deres lokalsamfund. I Gammel Rye tager borgerne fælles ansvar for byens egen Brugs, og Kvickly i Stenløse får flygtninge i job.

Vores mål er, at du som medejer af Coop kan engagere dig endnu mere i din butik. Læs for eksempel om, at Brugsen og lokale spejdere i Jyderup inviterer til fælles madlavning over bål, at 150 mennesker i Gudumholm spiser sammen på den lokale

Har du spørgsmål? Tag en snak med Lasse på Facebook: Lasse Bolander, formand i Coop eller skriv til ham på formanden@coop.dk.

skole, og at vores medlemmer i København arrangerer pop-up restauranter sammen med kvarterets butik.

Vi har et formål, der er bredere end bundlinje. Vi skal skabe velstand – ikke for en mindre gruppe aktionærer, men for alle medlemmer. I magasinet fortæller vi dig, hvordan vi gør os umage med at være blandt de mest ansvarlige og ordentlige virksomheder, så vi også slår vores konkurrenter på økologi, på sundhed, på miljø, på etisk handel og på tilstedeværelse i lokalsamfundet.

Lasse Bolander
Formand

OVERBLIK. Der var fart på Coop i 2016. Året bød også på nye produkter og måltidsløsninger, et farvel til buræg, Danmarks største økoeksperiment, flotte priser til Ånglamark, Irma og fakta og et gensyn med retrovarer som Citronmånen og Klar Cola.

Ansvh. chefredaktør: Karsten Kolding
Redaktør: June Risum Scheibel
Skrivere: Flemming Jørgensen, Henrik Rindom Knudsen, June Risum Scheibel og Morten Levinsky Thorsboe
Grafiker: Tina Zarembo
Tryk: Quad/Graphics Europe.

Brugt papir bør så vidt muligt afleveres til genanvendelse.

EU Ecolabel : PL/028/005

Familien Seimann med Brian, Camilla, Alma og Silke synes, det er sjovt at møde naboer og venner på en anden måde end sædvanligt.

FÆLLESSKAB OM BRUGSERNE: VI SPISER SAMMEN

Rundt i landet har byens lokale Dagli'Brugsen indbudt borgerne til madfællesskab. Vi har besøgt fællesspisningen i Gudumholm.

FOTO FLEMMING JØRGENSEN | FOTO LARS HORN/BAGHUSET

»Nu putter jeg smørret i!« Det flyver med kokkeudtryk i køkkenet på Gudumholm Skole. For 125 af byens borgere skal om lidt have kyllingelår med rodfrugter og mos. Det er første fællesspisning i Gudumholms madfællesskab, som byens Dagli'Brugsen står bag.

På tværs af køkkenet og de mange hjælpere er Hanne Trolle og Pernille Bonderup hele tiden i tæt kontakt. At der er gang i 130 kyllingelår, 35 kg kartofler, 15 kg persillerod, 8 kg løg, 6 hele hvidløg, 7 liter mælk og 6 pakker smør, ryster dem tydeligvis ikke. Det er svært at spore lampefeber.

PRIKKET PÅ SKULDEREN

»Det er langtfra første gang, vi har lavet mad til

»Det smagte rigtig godt. Jeg har spist lidt af det hele,« fortæller Maja-Annine Seimann i midten i et stille øjeblik, for hun igen hygger med vennerne rundt om på skolen.

1. Hanne Trolle til venstre og Pernille Bonderup er begge uddannede kokke, så det ryster ikke dem at lave mad til 125. Tværtimod hygger de sig med at være med til at styrke byens fællesskab.

2. I Gudumholm bor 776, og 125 er med til aftenens madfællesskab, herunder mange børnefamilier.

3. De 130 kyllingelår er købt til indkøbspris i Dagli'Brugsen, så menuen kan holdes på 50 kroner pr. deltager.

4. Arrangørerne kalder aftenens menu for Mormormad med et twist.

Madfællesskab landet rundt

Dagli'Brugsen står bag konceptet Vores Madfællesskab i Herrested, Sjørup, Mørkøv, Islev Torv og Gudumholm, men målet er at etablere madfællesskaber rundt om flest mulige af landets 350 Dagli'Brugsen. Der er også madfællesskab på vej ved udvalgte SuperBrugsen og Kvickly. Tjek i din lokale butik.

Vi kunne let have været mange flere, for vi fik hurtigt udsolgt

Jesper Bertelsen, uddeler i Dagli'Brugsen Gudumholm

over 100. Vi er begge uddannede kokke, men kendte stort set ikke hinanden før og har derfor aldrig lavet mad sammen. Vi blev indbudt for nogle uger siden til møde i Dagli'Brugsen for at planlægge denne aften og fik med det samme en god kemi,« fortæller Pernille Bonderup.

Hun fortæller, at planen først var at servere chili con carne, men det var der ikke mange tilmeldinger på, så Dagli'Brugsens uddeler Jesper Bertelsen spurgte, om de to kokke kunne finde på noget andet. Så blev det til mormormad med et twist. Twistet er, at rodfrugterne bliver bagt i solbærsaft.

»Jeg meldte mig som frivillig, fordi uddeleren prikkede mig på skulderen, og fordi jeg gerne vil være med til at øge samværet i byen. Så det er dejligt, at folk er kommet i så god tid. De har tydeligvis lyst til at være sammen,« siger Pernille Bonderup.

Blandt deltagerne er Camilla og Johan Seimann med børnene Maja-Annine, Alma og Silke:

»Maden smager virkelig godt, og det er hyggeligt, at vi er så mange. Børnene er vilde med, at vi mødes her på deres skole om aftenen. Vi tilmeldte os for 3 uger siden og fik også lokket et vennepar med, men dér var der så allerede udsolgt,« fortæller Camilla Seimann.

EN HELT PERFEKT AFTEN

Efter et par timer begynder folk at gå igen. På bedste højskolemaner samles tallerkener og bestik sammen. Alle hjælper alle.

Uddeler Jesper Bertelsen er mere end tilfreds: »Det er helt vildt, der her. Det har været en helt perfekt aften. Vi kunne let have været mange flere her i aften, for vi fik hurtigt udsolgt. Vi regner med fremover at holde fire madfællesskaber om året.«

Menuen næste gang bliver græske frikadeller, rødbedesalat og krydrede kartofler.

COOP MEDLEM APPEN giver dig mere overskud i hverdagen

På appen Coop Medlem får du en række ekstra fordele. Det er blevet endnu nemmere og billigere for medlemmerne at få bedre mad og måltider i hverdagen.

TEKST JUNE RISUM SCHEIBEL

Har du husket at hente Coop Medlem appen? Den samler alle dine medlemsfordele på ét sted.

Med din mobiltelefon kan du optjene bonus og betale med din bonus, få madidéer og personlige tilbud, se dine kasseboner og tjekke saldoen i kroner og øre på din medlemskonto. Du kan endda bruge den til at betale med, hvis du lægger dit dankort ind i appen.

OVER 800 MILLIONER TIL MEDLEMMER

Coops medlemsprogram er i rigtig god form, fortæller Jeff Salter, direktør for Coops medlemsprogram. Han uddyber, at det udbetalte overskud til medlemmerne gennem bonus, medlemstilbud og personlige tilbud i 2016 har nået en ny milepæl:

»Vi har givet over 800 millioner kroner tilbage til vores medlemmer. Det er det højeste tal nogensinde. Samtidig har Coops medlemmer taget vores nye, digitale version af medlemsprogrammet hurtigere til sig end forventet. Appen er allerede downloadet over 400.000 gange [marts 2017, red.], så vores medlemmer og medejere sender et klart signal om, at de er klar til et digitalt medlemsprogram,« siger Jeff Salter, direktør for Coops medlemsprogram.

Jeff Salter, direktør for Coops medlemsprogram

»Vi har givet over 800 millioner kroner tilbage til vores medlemmer. Det er det højeste tal nogensinde. Samtidig har Coops medlemmer taget vores nye, digitale version af medlemsprogrammet hurtigere til sig end forventet. Appen er allerede downloadet over 400.000 gange [marts 2017, red.], så vores medlemmer og medejere sender et klart signal om, at de er klar til et digitalt medlemsprogram,« siger Jeff Salter, direktør for Coops medlemsprogram.

TILBUD LIGE VED HÅNDEN

Med Coop Medlem appen er det nemmere at lave god mad og få en sund madøkonomi. Du får dine personlige tilbud fra alle Coops butikker direkte på mobilen. På appen eller på coop.dk/medlemstilbud kan du aktivere de fem tilbud, du ønsker at benytte dig af i ugens løb.

Som medlem får du fortsat procenter på dine indkøb, attraktive medlemstilbud og bonus hos Coops partnere.

APPEN ER DIT MEDLEMSKORT

Du får også ekstra bonus på særligt udvalgte varer og masser af medlemstilbud, hvor nogle udløser bonus – andre rabat. Du kan som noget nyt altid betale med din bonus, når du står ved kassen. Appen er nemlig også dit medlemskort.

Medlemsappen er også en mobilkøgebog med inspiration og daglige madtip til god og hurtig mad. Du får automatisk samlemærker, når du betaler med appen, og du kan se din saldo på mobilen.

Appen Coop Medlem blev lanceret i efteråret 2016. Alle kan fortsat benytte deres medlemskort i kassen til at få bonus og til at betale med bonus. **C**

Vidste du, at

lige så snart du har handlet for mere end 500 kr. i Coop på en måned, får du 1 % bonus på dine indkøb resten af måneden?

HAR DU ENDNU IKKE APPEN?

Du kan hente appen i App Store og i Google Play. Eller send en sms med teksten »app« til 1400.

HVAD VIL DU HELST HA' TILBUD PÅ?

Hver uge får du op til 30 personlige tilbud, du kan vælge imellem. De tilbud kalder vi for dine tilbud, og de gælder typisk i 7 dage. Du skal blot huske at aktivere de 5 tilbud, du helst vil ha', inden du går til kassen.

SÅDAN AKTIVERER DU DINE TILBUD:

1. Åbn appen
2. Tryk på boblen med dine tilbud
3. Vælg og aktivér dine 5 tilbud

NYT FRA DIN LOKALE BUTIK

Tjek Coop Medlem appen for først til mølle-tilbud og varer til ekstra gode priser i din lokale butik – de findes kun i appen. Der er også nyheder og invitationer til medlemsarrangementer fra den lokale butik, du har valgt som tilhørsbutik, da du meldte dig ind. Du kan til hver en tid vælge en anden.

SØDAM har **HJERTET** på rette sted

Med Dyrevelfærdshjertet vil Coop løfte niveauet for dyrevelfærd i Danmark markant. Hos Sødams får kyllingerne to eller tre hjertes.

TEKST JUNE RISUM SCHEIBEL | FOTO ROBERT ATTERMANN/RED STAR

Rundt om Hans Johnsen går 30.000 kyllinger i alle størrelser på gården Sødams i Møgeltonder. Fra de daggamle til de 60 dage gamle kyllinger, der skal sendes til slagtning.

Halvdelen af kyllingerne er brune og økologiske, mens den anden halvdel er fritgående og hvide. De har samme plads og vilkår – bortset fra, at de økologiske kyllinger får det lidt dyrere økologiske foder.

MERE PLADS

Kyllingerne står op og går i seng med solen, og de bestemmer selv, om de vil være ude eller inde. Sødams er et eksempel på en produktion, der får enten to eller tre hjertes i Coops mærkningsordning, Dyrevelfærdshjertet.

Professor ved Institut for Husdyrvidenskab på Aarhus Universitet Jan Tind Sørensen forklarer, hvorfor Sødams kylling har en væsentlig bedre velfærd end normalt:

»Sødams Kylling er en mere langsomt voksende hybrid end normalt, og det betyder, at det er en mere aktiv kylling. Den har mere plads, og den har adgang til et udeareal, og det giver kyllingen bedre mulighed for at udføre sin naturlige adfærd.«

VELFÆRD GIVER NYDELSE

Landmand Hans Johnsen fra Sødams får kyllingerne som daggamle. Så går de frit rundt i en 34 grader varm stald. Lyset er slukket 8 timer om natten, så de kan få ro. Når de efter 4-5 uger har fået fjer, kommer de ud.

»Det er en kæmpe nydelse at se dyrene have det godt,« siger landmand Hans Johnsen, som har både fritgående og økologiske kyllinger på gården Sødams.

1

2

3

»Når de er 50 dage, kan de godt finde på at komme helt op på stuehusets terrasse

Hans Johnsen, landmand, Sødams

»Jo yngre de er, når de kommer ud, jo længere tør de bevæge sig væk. Når de er 50 dage gamle, er de så modige, at de godt kan finde på at komme helt op på stuehusets terrasse,« fortæller Hans Johnsen.

»Det er en kæmpe nydelse at se dyrene have det godt og også være fuldfjerede. Der er også en glæde ved at spise det, fordi du får mere smag og mere kød. Jeg kunne ikke drømme om at gå tilbage til en anden type drift,« siger Hans Johnsen.

1. På Sødams bestemmer kyllingerne selv, fra de er 4-5 uger gamle, om de vil være ude eller inde.
2. Selvom kyllingerne kan gå ud, får de også græs inde i stalden. Det giver en mindre dødelighed, og så kan de godt lide det.
3. Coops kunder har siden foråret 2015 kunnet købe økologiske kyllinger i udvalgte Kvickly, SuperBrugsen, Dagli' og LokalBrugsen og Irma. De fritgående kyllinger findes i alle SuperBrugsen og Kvickly og i udvalgte fakta og Dagli' og LokalBrugsen.

Vi mærker **DYREVELFÆRD** med hjertet

De første 100 produkter med Dyrevelfærdshjertet var i november 2016 klar til kunderne i Coops 1200 butikker og på coop.dk MAD inden for svinekød, kyllinger, mælk, æg og oksekød (fra malkekvæg). Endnu 500 nye varer vil få mærket i løbet af 2017.

Coop vil motivere producenterne til at løfte dyrevelfærd, og derfor gives et hjerte kun, hvis dyrevelfærd ligger markant over dansk lovgivnings krav om opdræt af dyr.

VARER MED ET HJERTE

Kommer fra dyr, der står i stald, men som har mere plads og løsløst end i standardproduktionen.

VARER MED TO HJERTER

Kommer fra køer, som er på græs om sommeren, og grise, som har adgang til frisk luft på friland hele året. Høns og kyllinger bestemmer selv, om de vil være ude eller inde.

VARER MED TRE HJERTER

Kommer fra dyr med mere plads og frihed til bevægelse, og som får 100 procent økologisk foder hele livet og senere fravæning. Der er strenge regler for brug af medicin.

VARER MED FIRE HJERTER

Kommer fra dyr, hvor der gøres en ekstraordinær indsats for dyrevelfærd, som ligger ud over reglerne for økologi.

Du kan finde varer med Dyrevelfærdshjertet inden for mejeri, oksekød, svinekød, kylling, kalvekød og æg samt forarbejdede varer. Kriterierne for Dyrevelfærdshjertet er udarbejdet i samarbejde med eksperter fra Aarhus Universitet samt med rådgivning fra Økologisk Landsforening og Dyrenes Beskyttelse.

Læs mere om
Dyrevelfærdshjertet
på [coop.dk/
dyrevelfærdshjertet](http://coop.dk/dyrevelfærdshjertet)

Hvad optager dig som forbruger?

Rabatter, flinke medarbejdere eller omtanke for miljøet? Vi har spurgt kunderne i Coops butikker, hvad der er vigtigt for dem.

MARIANNE KIPP, 38 ÅR, MED SIN DATTER RONYA. MEDLEM, KVICLY MIDDELFART

STORT UDVALG. Vi handler her, fordi der er mange forskellige varer og stort udvalg i økologi. Desuden ligger det tæt på, hvor vi bor, så vi handler her et par gange om ugen. Vi lader os tit friste af noget nyt og spændende eller noget lækkert til at hygge os med.

STEFFEN THOMSEN, 31 ÅR. MEDLEM, SUPERBRUGSEN HORNBÆK

BONUS. Butikken skal have et fornuftigt udvalg, gode varer og ligge tæt på. Jeg er lidt kræsne, og denne her brugs har altid haft godt personale, og jeg genkender folk, når jeg bestiller en kotelet hos slagteren. Foreningen betyder ikke rigtig noget for mig, men det er stort set den eneste butik, jeg handler i, og så kan jeg lige så godt få den rabat og de fordele, der følger med som medlem.

MONICA TEPOSU-HJELMSLUND, 47 ÅR. MEDLEM, IRMA EMDRUP

TÆNKER PÅ MILJØET. Jeg vil helst lave sund og lækker mad, der smager godt, så kvaliteten er vigtig for mig. Jeg går efter økologi, hvis jeg har råd til det. Maden skal være ordentligt produceret, og jeg vil gerne undgå kemikalier og for mange tilsætningsstoffer. Vi prøver at tænke anderledes og spise mindre kød – til gavn for miljøet.

SARAH HELMIG, 30 ÅR. MEDLEM, SUPERBRUGSEN LYSTRUP

GOD KVALITET. Jeg synes, der er en forskel på varerne, specielt når det handler om mad. Jeg vil hellere gå efter god kvalitet. Det, jeg synes, er lækkert. Det vigtigste er, at der er nogle gode varer at vælge imellem, og det er også derfor, jeg handler i Coop. Jeg vil gerne køre lidt længere for at få et større udvalg.

NICOLAJ WESTERGAARD, 68 ÅR. MEDLEM, SUPERBRUGSEN HORNBÆK

EN SLUDDER MED PERSONALET. At jeg kan få de varer, jeg skal bruge, og det kan jeg faktisk altid her. Vi handler det meste her og noget i Netto. Det er en dejlig stor butik, og der er god plads, og den er overskuelig – det er alfa og omega. Vi kommer her meget, så de fleste kender os, og vi kan få en sludder. Personalet er altid høflige og flinke.

FAKTA OM COOPS MEDLEMMER

- **80.218 PERSONER** eller husstande meldte sig ind i Coop i 2016.
- **REGION HOVEDSTADEN** har oplevet den største tilgang af medlemmer på 6,1 procent i løbet af året. Derefter kommer region Midtjylland med en medlemsvækst på 4,1 procent.
- **DEN STØRSTE VÆKST** i andelen af medlemmer i 2016 er sket blandt de 25-29-årige (18,2 procent) og 30-34-årige (13,7 procent).
- **82.359** medlemmer er under 30 år.
- **165.996** medlemmer er mellem 30 og 40 år.
- **293.626** medlemmer er mellem 40 og 50 år.

Vidste du, at

576 bestyrelser rundt om i landet repræsenterer Coops medlemmer og varetager deres interesser? I nogle selvstændige brugsforeninger driver bestyrelsen flere butikker.

Psst
du har været med til at donere ca. 6,5 mio. kr. til Røde Kors, Hus Forbi og Dyrenes Beskyttelse via butikernes pantautomater i 2016.

BORGERNE står SAMMEN om byens egen Brugs

Andelstanken vinder igen indpas i vores moderne samfund. I dag kalder vi det bare crowdfunding og deleøkonomi. Fællesskab og folkeejede initiativer blomstrer også i Coop, og i Gammel Rye tager indbyggerne ansvar til gavn for hele lokalsamfundet.

TEKST JUNE RISUM SCHEIBEL FOTO OLE JEPPESEN

At organisere sig i fællesskab er ikke gået af mode, tværtimod. I de senere år er deleøkonomi blevet et buzz-ord, og det pibler frem med nye fællesskabsorienterede virksomheder og crowdfundede projekter, hvor borgere går sammen for at løse fælles udfordringer.

I Østjylland er Gl. Rye med 1461 indbyggere ingen undtagelse. Her tænker en handlekraftig bestyrelse for Dagli'Brugsen nyt. De satser på fællesskabet, og borgerne tager medansvar, forklarer bestyrelsesformand Ejnar M. Jakobsen: »Hvis vi ikke står sammen, så er der risiko for, at vi ikke har en butik i byen på den lange bane. Vores butik er slidt og trænger til at blive opgraderet. Mere plads og et bredere sortiment vil betyde, at indbyggerne kan gøre hovedparten af deres daglige indkøb i byens lokale butik. Det, tror vi, er vigtigt for mange mennesker, så de sparer transporttid til andre byer.«

EN MILLION PÅ KONTOEN

Bestyrelsen i Dagli'Brugsen Gl. Rye tog usædvanlige midler i brug, da den i maj 2016 åbnede kampagnesitet »fremtidensbrugs.glrye.dk« og spurgte lokale borgere, om de ville udlåne penge til at fremtidssikre butikken og gennemføre en modernisering. Deres håb var at rejse 700.000 kroner ved siden af foreningens egen opsparing.

»Vi har oplevet en entusiasme og en græsrodslydende stemning, hvor byens indbyggere gerne vil

være med. Da vi nåede sommerferien, havde vi fået tilsagn på godt en million kroner fra 150 långivere, som hver ville låne os mellem 1.000 og 100.000 kroner. Og 1. september kunne vi se 1,1 million kroner på Brugsens konto,« fortæller formanden.

FÆLLESSKAB SIDEN 1884

Dagli'Brugsen er Gl. Ryens eneste dagligvarebutik. Brugsen er byens midtpunkt og faste mødested og har været det siden 1884. Dengang blev det på en stiftende generalforsamling vedtaget, at bestyrelsen måtte optage et lån på op til 2000

kroner til Rye Brugsforening. Ligesom i hundredvis af andre brugsforeninger over hele landet hæftede medlemmerne solidarisk for lånet.

Det er et andelsprincip, der gælder for hele Coop i dag, og det er grunden til, at medlemmerne betaler et indskud på 200 kroner. I andelsforeninger ejer medlemmerne virksomheden, hvert medlem har en stemme, og de deler overskuddet.

VOKSENDE ANDELSBEVÆGELSE

Crowdfunding og deleøkonomiske initiativer, hvor borgerne forpligter sig økonomisk for at løse fælles udfordringer, er en moderne version af andelstanken. Det mener landdistriktsforsker Hanne Tanvig fra Københavns Universitet.

»Vi ser mange steder, at folk er risikovillige og giver et nap med – også økonomisk. De finder ud af at rejse penge i fællesskab. Det fælles økonomiske engagement er netop det, der kendetegner

Den overvældende støtte fra byen betyder, at vi har kunnet få endnu mere plads, så vi får en meget bedre butik, en super god indretning og næsten alle de kvadratmeter, vi har drømt om at få i løbet af 4-5 år – bare i ét hug, siger bestyrelsesformand Ejnar M. Jakobsen. Den moderniserede Brugs i Gl. Rye åbner med 100 ekstra kvadratmeter i løbet af sommeren 2017.

Vidste du, at

Coop bygger på andelstanken og det at tage fælles ansvar for samfundet? Vi fejrede i 2016, at den første levedygtige, andelsbaserede dagligvarebutik åbnede i Thisted for 150 år siden.

andelsbevægelsen,« siger hun. Der er en større bevægelse og en spirende andelsorganisering i gang, og vi kommer til at se flere initiativer som i Gl. Rye, mener forskeren. Hun kalder det »vitalt for lokalsamfundet«, at borgerne kan købe ind lokalt.

»Den lokale dagligvarebutik samler folk og styrker fællesskabet, fordi det er et vigtigt mødested,« forklarer landdistriktsforskeren.

NØDT TIL AT GØRE DET SELV

I de senere år er der ifølge Landdistrikternes Fællesråd kommet mange nye folkeejede tiltag som dagligvarebutikker, organiseret salg af lokale kvalitetsfødevarer og udviklingsselskaber. Det sker, både fordi fællesskaber er trendy, og fordi det er nødvendigt, fortæller Hanne Tanvig: »Der er masser af funktioner, der lukker ned i landdistrikterne, fordi markedskræfterne ikke slår

til, eller det offentlige trækker sig ud. Det vil vi ikke finde os i, og derfor må vi gøre det selv.«

VÆKST OG GLADE KUNDER

Låneprojektet er langtfra en krisemanøvre, fastslår bestyrelsen. Brugsen har i de seneste år oplevet en god udvikling med glade

kunder og 25 procents vækst i omsætningen. Brugsforeningen står bag et velbesøgt julemarked, laver familieaktiviteter om sommeren og inviterer medlemmerne på bustur til Himmelbjerget for at holde generalforsamling, fortæller Ejnar M. Jakobsen:

»Vi har i de senere år arbejdet hårdt på at styrke synligheden af vores butik via lokale og regionale medier samt de sociale medier. Det skaber en fællesskabsfølelse, og vi får en stærkere

relation til byen og vores kunder. Vi er med til at holde liv i byen, og vi kan virkelig mærke, at folk også bakker op om butikken,« siger Ejnar M. Jakobsen. ●

Der er masser af funktioner, der lukker ned i landdistrikterne. Det vil vi ikke finde os i, og derfor må vi gøre det selv

Hanne Tanvig, landdistriktsforsker på Københavns Universitet

SÅDAN GIK DET Dagli'Brugsen OG Lokal'Brugsen I 2016

Dagli'Brugsens nye koncept »Fremtidens Dagli'Brugs« har klaret sig godt i et ellers presset marked for lokale nærbutikker og er nu indført i 85 butikker. Kundetilfredsheden i landets i alt 346 butikker gik markant frem i 2016. I 2017 forventes 100 butikker yderligere at blive moderniseret.

Læs mere på coop.dk/årsrapport

H.M. Dronningen åbnede udstillingen på Designmuseum Danmark ved Coops jubilæumsreception 4. maj 2016. Der var taler ved Coops formand Lasse Bolander og statsminister Lars Løkke Rasmussen.

SAGT OM COOPS 150-ÅRS JUBILÆUM

Vi skal passe på ikke at sætte andels-tanken på museum. Det gælder om, at vi får støvet begrebet af, så moderne mennesker også forstår, hvad det egentlig er. Det er gensidig hjælp til selvhjælp. Det er danske kerneværdier. De har været i Brugsen igennem 150 år

Bertel Haarder, tidligere minister, på Coops jubilæumskonference om fremtidens fællesskabsvirksomheder 18. november 2016.

Coops og brugsbevægelsens historie er ikke alene jeres. Den er vores historie. Den er danskernes historie. Coop har taget og tager stadig samfundsansvar. Ofte et skridt foran os politikere på Christiansborg. I har drevet lovgivningen frem

Statsminister Lars Løkke Rasmussens tale ved Coops jubilæumsreception 4. maj 2016.

Alt samlet ét sted

Se dokumentarfilm, fotos fra jubilæumsåret og genoplev de mange festlige begivenheder på coop150.dk

Samvirke CLASSIC
- e-arkiv fra 1928 til i dag
CLASSIC.SAMVIRKE.DK

Presset

Alle magasiner, Samvirke nogen sinde har lavet, fra 1928 til i dag, er blevet stillet digitalt til rådighed for danskerne i en flot og let søgbar form på classic.samvirke.dk

COOP er danmarkshistorie

Coop fejrede i 2016, at det var 150 år siden, en kreds af borgere i Thisted stiftede Danmarks første levedygtige brugsforening. Brugsforeningen blev til flere, som gik sammen i FDB, der siden blev til Coop – landets største udbyder af dagligvarer med 1200 butikker.

Mormormad og minder fra barndommen

Var mormors måde at tænke mad på mere bæredygtig end nutidens madvaner? Frivillige mormødre inviterede mere end 400 danskere til dialog og madlavning i køkkenet på årets store madfestivaler. Sammen med foreningen Coop og Samvirke satte de fokus på måltidets betydning og sund køkkenøkonomi på tværs af generationerne.

KVICKLY hjælper flygtninge i job

45 flygtninge har i 2016 været i jobpraktik i Kvickly Stenløse, og det gør en forskel for både integrationen, for varehuset og for det lokale område.

TEKST FLEMMING JØRGENSEN OG JUNE RISUM SCHEIBEL FOTO JAKOB CARLSEN

Ideen kom fra den medlemsvalgte bestyrelse i Kvickly Stenløse: Varehuset skal være med til at integrere flygtningene i kommunen. Da varehuschef Niels Hjeremind spurgte, om der var nogle af medarbejderne, som kunne tænke sig at være buddy med en flygtning, var der straks flere, der sagde ja.

»Projektet afhænger fuldstændig af, at vores medarbejdere bakker op om det, og det er dem, der bærer hele indsatsen,« siger Niels Hjeremind.

Mohanad Kamal på 23 år fra Syrien er siden blevet fastansat i Kvickly ligesom to andre flygtninge. 45 flygtninge har i 2016 været i jobpraktik i Kvickly Stenløse, og målet fremover er at have 40 flygtninge om året.

HAR EGEN MENTOR

Gennem sin seks måneders jobpraktik gik Mohanad Kamal på sprogskole tre dage om ugen og arbejdede de to andre dage i varehuset for at lære at bruge det danske sprog gennem en almindelig arbejdsdag. Aftalen indebærer, at praktikanterne får ydelser fra kommunen.

»Jeg vil opfordre alle flygtninge til at prøve at komme i et forløb, som ligner mit. Det er gode kolleger, spændende opgaver, og jeg møder hver dag mange venlige mennesker. Jeg lærte dansk på en god måde, og jeg lærer meget om kulturen her i området, i stedet for bare at spille på computer og tale arabisk med de andre flygtninge,« siger Mohanad Kamal.

LIGGER I FRONT

Kvickly er forpligtet til at sikre en sproglig udvikling for flygtningene og være med til at give dem en afklaring på, hvad de skal efter praktikken. Varehuset har otte flygtninge i praktik ad gan-

Varehuset har siden januar 2017 udbygget sin indsats og i samarbejde med Egedal Kommune indrettet en sprogskole i varehuset.

gen, og hver af dem har sin egen mentor blandt butikkens faste medarbejdere. Integrationsminister Inger Støjberg (V) var i efteråret på besøg og roste initiativet, fortæller bestyrelsesformand i Kvickly Stenløse, Bent R. Nielsen: »Det er et solidt stykke integrationsarbejde, og Kvickly laver noget, som ligger i front i resten af landet,« siger Bent R. Nielsen.

SÅDAN GIK DET Kvickly 2016

Kvickly består af 77 varehuse med både food og non-food, og kædens satsning på bedre kvalitet blev godt modtaget af kunderne i 2016. Kvicklys koncept er under videre udvikling som Coops bud på fremtidens varehus.

Læs mere på coop.dk/årsrapport

SOM MEDLEM AF COOP ER DU MEDEJER AF DIN BUTIK

Du kan udvikle din lokale butik

Bag hver Kwickly, SuperBrugs og Dagli/ LokalBrugs er en gruppe frivillige medlemmer valgt til at repræsentere medlemmerne og har indflydelse på deres lokale butik. Du kan også være med til at udvikle ansvarlig forretning gennem Coops landsråd og foreningens bestyrelse. Fakta og Irma er også en del af Coop. I Irma bidrager en bestyrelse med engagerede medlemmer til Irmas udvikling.

Hvad betyder det egentlig for dig, at du er medlem og medejer?

TEKST: JUNE RISUM SCHEIBEL | ILLUSTRATION: RIKKE BISGAARD

Du har en andel i Coops fællesskab

I Coop er medlemmerne medejere. Coop betyder samarbejde, fordi vi er 1,6 millioner danskere sammen om andelsforeningen Coop. Som medlem har du betalt et indskud, da du meldte dig ind, og derfor ejer du en lille del af Coop, som er Danmarks største dagligvarevirksomhed.

fakta

Du får en del af overskuddet
Coop har ingen aktionærer. I stedet får du som medlem bonus og personlige tilbud, når du handler og bruger appen Coop Medlem eller viser dit medlemskort. Som medlem får du også helt gratis Samvirke, som er et månedsmagasin med relevant stof om mad, sundhed og forbrug.

Du får kvalitet og ærlige varer

Coop fornyer danskernes madkultur og dagligvarebranchen, for eksempel ved at gå forrest for at øge salget af økologi, og det er nu steget med 16 procent siden 2015. Foreningen Coop har arbejdet for ærlige varer til ærlige priser og sat de gode valg på forbrugernes dagsorden, siden den første brugsforening blev stiftet i 1866.

Du bidrager til bæredygtighed

Når du handler i en af Coops butikker, skaber du overskud til samfundet. Sundhed, ansvarlighed, dyrevelfærd, miljø og udvikling gennem handel i udviklingslande er vigtige indsatsområder, hvor Coop går forrest og viser vejen mod en mere bæredygtig hverdag for forbrugerne. I 2016 har Coop lanceret Dyrevelfærdshjertet og åbnet et kafferisteri i Kenya, som skal sikre de lokale kaffebønder bedre priser og hurtigere betaling for deres høst.

COOP

1,6 millioner medlemmer

Irma

**fælles
skab**

Du kan være med lokalt

Vi elsker mad, og sammen med medlemmerne vil vi skabe bedre smagsoplevelser, en ny madkultur og nye, gode varer. Kontakt din lokale butik, hvis du har en konkret idé og vil engagere dig i et nyt madfællesskab, lokale råvarer eller andre aktiviteter, som kan skabe madglæde til gavn for lokalsamfundet.

RIKKE 17

Dine dagligvarer er kun ET KLIK VÆK

2016 blev året, hvor Coops online dagligvarehandel, Coop.dk MAD, blev lanceret. Det er der flere og flere danskere, der benytter sig af. Vi har fulgt dagligvarernes rejse fra bestilling til levering.

TEKST MORTEN LEVINSKY THORSBOE FOTO JACOB CARLSEN

Køleskabet er tomt. Vinden suser udenfor, og det er mørkt og koldt. I stedet for at begive mig ud i det kolde gråvejr smækker jeg benene op på sofaordet, tænder for computeren og klikker ind på Coop.dk MAD. Kurven er allerede fyldt op med de varer, jeg har tilføjet i løbet af ugen. Jeg skal handle for minimum 500 kroner, så jeg fylder op med tunge, kedelige varer, toiletpapir, køkkenruller og dansk vand, og vælger levering næste dag. 'Klik!' Så er ordren sendt af sted, og jeg kan blive i sofaen uden at have rørt andet end en finger.

For at finde ud af, hvordan min ordre på magisk vis dukker op på mit dørtrin, tager jeg ud til Coop.dk MADs lager i Albertslund.

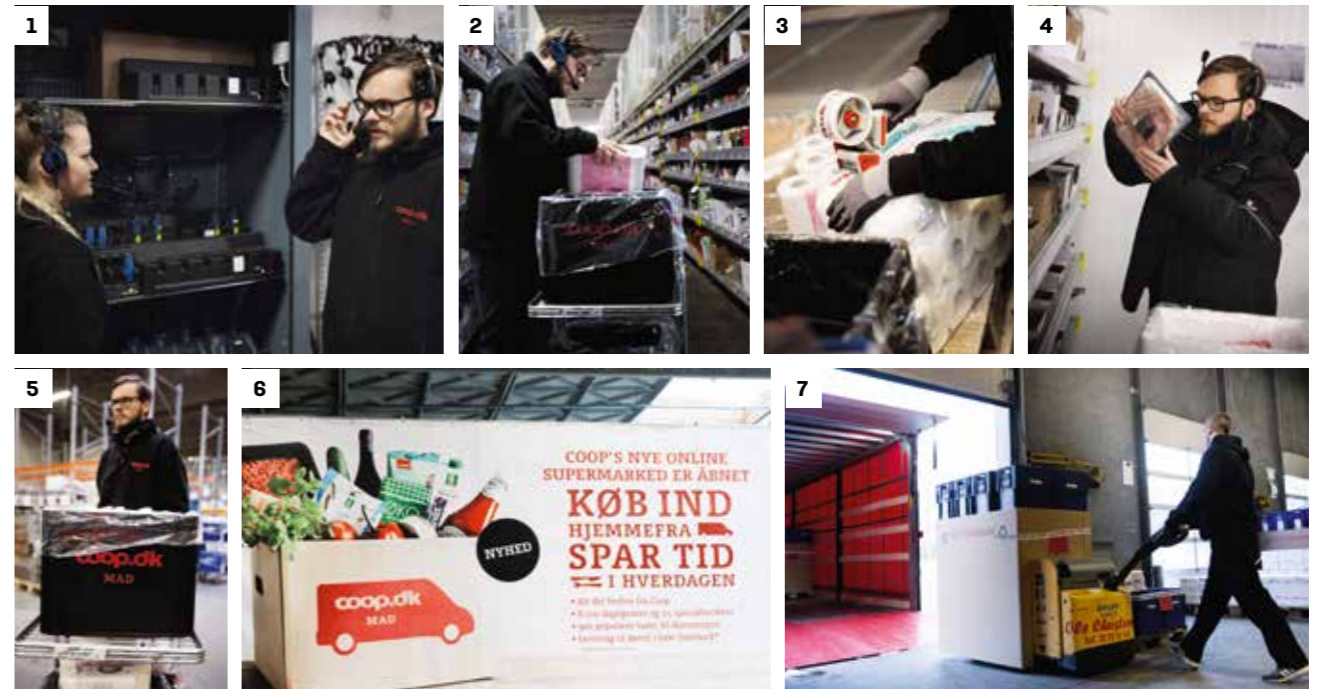
ERSTATTER IKKE FYSISKE BUTIKKER

Selvom det kan være nemt og smart at handle på nettet, så er det ikke meningen, at onlinehandel skal erstatte de fysiske butikker. Det skal ses som et supplement, fortæller Morten Viktor, kommerciel direktør i Coop.dk MAD.

»Der er mange kunder, der gerne vil mærke og vælge varer selv, men jeg tror ikke, kunderne synes, det er sjovt at røre ved toilet-papir eller dåsetomater. Det er ikke enten eller,« siger han.

Coop.dk MAD gik i luften i foråret 2016 og oplevede en markant stigning i omsætningen i efteråret. Morten Victor forklarer, hvorfor Coop er gået ind i onlinehandel netop nu:

»Der er ingen tvivl om, at onlinehandel er en del af fremtidens detailhandel, og det er det,

vi nu er ved at finde ud af, hvordan man gør,« siger Morten Viktor, som mener, at Coop kan drage fordel af at være en af de første spillere på markedet.

COMPUTERSTYREDE MEDARBEJDERE

Midt i industrikvarteret i Albertslund ligger Coop.dk MADs lager. Det er herfra, at alle varerne bliver pakket og kørt ud i landet.

Kasser fyldt med dagligvarer står allerede klar til afhentning. Det første hold af 'plukkere' har været på arbejde siden kl. 5 for at få alle leveringer gjort klar, og de går stadig rundt i den 2000 kvadratmeter store hal og plukker varer fra meterlange hylder proppet med dagligvarer.

Jeg møder Josefine, der skal hjælpe mig med at pakke min egen ordre. Vi får et headset på, så vi kan tale med den store computer, der fortæller os, hvor vi skal gå hen, og hvor mange varer vi skal plukke. '75...3' lyder det mekanisk over headsettet, og vi triller hen til en kæmpe palle køkkenruller og putter tre pakker i vognen. Sådan fortsætter vi, styret af computerprogrammet, med at plukke varer, indtil kasserne er fyldt op med alle mine bestilte varer.

Der er ingen tvivl om, at onlinehandel er en del af fremtidens detailhandel

Morten Viktor, kommerciel direktør, Coop.dk MAD

LEVERING TIL HOVEDDØREN

Varerne er pakket i kasser og flamingo-bokse. Nu skal de ud i det danske land. Det står PostNord for. Coop.dk MAD leverer i hele Danmark, bortset fra ikkebrofaste øer.

Et par timer efter at PostNord har hentet min ordre, stopper en lyseblå varevogn foran min hoveddør. Mine dagligvarer er ankommet. Chaufføren bærer den ene kasse efter den anden op til anden sal, hvor jeg tager imod foran min hoveddør. Nu kan jeg fylde det slunkne køleskab op igen, så der er mad til hele ugen.

PLANLÆGGAFTENSMADEN

Det tager tid at vænne danskerne til at handle online, fortæller Morten Vik-

tor. Det kræver nemlig, at kunderne ændrer deres indkøbsvaner.

»Hvis folk ikke tænker fremad og laver madplaner, så handler de ikke ind online. Derfor skal vi blandt andet have opskrifter, der kan konverteres om til indkøbslister, og vi skal have måltidskasser,« siger han.

1. Computersystemet fortæller plukkeren, hvor han skal gå hen, så han kan finde rundt i labyrinten af dagligvarer.

2. Når han har fundet den rigtige hylde, fortæller computeren, hvor mange varer han skal plukke.

3. Når varerne er plukket, skal de pakkes i poser og i kasser, så de kan transporteres sikkert ud til kunderne.

4. På med jakken, når plukkeren skal hente varer i den -24 °C grader kolde fryser.

5. Plukkeren går meget. Omkring et halvmaraton kan han komme op på i løbet af en vagt.

6. 'Få mere tid til mad sammen' er en af Coop.dk MADs målsætninger.

7. PostNord står for levering af dagligvarer til næsten hele landet. De ikkebrofaste øer må vente lidt endnu. Ifølge Morten Viktor ser Coop dog på mulige løsninger, så alle kan få leveret mad til døren.

Læs mere på coop.dk/årsrapport

SÅDAN GIK DET coop.dk MAD OG SHOPPING I 2016

Coop.dk MAD blev lanceret som overbygning på irma.dk i april 2016 og har haft en meget høj vækstrate i løbet af året. Også Coops online butik inden for nonfood, Coop.dk SHOPPING har fået stadig flere kunder og stigende omsætning.

MADEN SMAGER BEDRE I FÆLLESSKAB

Fisk, spejdere, bier, bål og pop-up restauranter. Lokale ildsjæle og engagerede medlemmer skaber sammen med Coop en stribe projekter med fokus på økologi, kvalitet og fælles madoplevelser.

TEKST JUNE RISUM SCHEIBEL

FOTO SIGNE MIE JENSEN, JUNE RISUM SCHEIBEL, DAVID FOLI/PLAN BI

20 frivillige har sammen med deres lokale Coop-butik lavet en række »pop-up events« under Copenhagen Cooking & Food Festival.

Midnatsmiddag og gourmetfisk i Kvickly

Madentusiasterne Kristina Kaiser og Christopher Aleksander Orloff Bech var en del af en stor flok frivillige, som lavede skæve pop-up restauranter i løbet af en københavnsk madfestival:

»Det tilter mig, at jeg som medlem har masser af mulighed for at engagere mig og få indflydelse på min lokale butik. Det giver nogle andre muligheder og masser af viden at trække på at have Coop i ryggen, og det har været rigtig sjovt, at der har været så meget medbestemmelse og tillid til os,« siger Kristina Kaiser, som fik blod på tanden og lyst til at engagere sig mere i Coop.

Ni studerende stod bag en økologisk trereters menu ved et langbord inde i SuperBrugsen på Nørrebrogade. Midt om natten.

To frivillige kokke satte sammen med den fiskeansvarlige i Kvickly på Nørrebro fokus på anderledes fisk med gratis, nystegte tapas af krabbe, havtaske og dorade.

En tredje event tog afsæt i mulighederne omkring grønne andelshaver på et tag i kvarteret Kødbyen, hvor frivillige medlemmer serverede fem små grønne retter og grøntsagscocktails. Det skete i samarbejde med SuperBrugsen på Halmtorvet på Vesterbro.

Gourmet møder gadekokken, når frivillige madentusiaster skaber nytænkende og moderne fællesskaber omkring mad i samarbejde med Coop. Kristina Kaiser (herunder) fik lyst til at engagere sig endnu mere.

Vidste du, at

Foreningen Coop i 2016 har uddelt 1,8 millioner kroner til 165 nyskabende aktiviteter i butikkerne? Pengene er bl.a. gået til en høstfest med lokale varer i Trekroner, »Gourmet i børnehøjde« for 150 børn i Sabro og »Mobile undervisningshaver« for 250 skoleelever i Ry.

2 langborde. 20 bålsteder. 40 jerngryder og pander. Og 80 Jyderup-borgere, der laver mad, snakker og hygger en hel dag.

Jyderup laver mad over bål

Bestyrelsen i SuperBrugsen i Jyderup inviterede sammen med Jyderup Spejderne områdets familier til et anderledes madfællesskab, hvor maden blev tilberedt over bål. Ved premieren stod en kok med speciale i vild mad bag en menu med hørøgede rejer med citron, glaskål og dildmajonæse, lammegryde med økologiske urter og bagte æbler med havtorn og vanilje. To arrangementer mere er på tegnebrættet.

»Vi har taget storbyens madfællesskaber til os i en mindre målestok og vil gerne vise, at der er mange måder at lave mad på. Vores lokale partnerskab giver en forankring i lokalsamfundet, og der er en super opbakning i Jyderup. Vi har lynhurtigt fundet ud af, at potentialet er kæmpestort, og jeg er allerede blevet kontaktet af spejdergrupper fra vidt omkring, som spørger, hvordan vi gør. For de har jo også en lokal brugs,« siger formand for SuperBrugsens frivillige bestyrelse Henrik Engel.

SÅDAN GIK DET 2016

SuperBrugsens i alt 235 supermarkeder fortsatte de seneste års fremgang. Kæden er udvidet med tre butikker og et nyt city-koncept blev lanceret med de fire første butikker. Samlet opnåede SuperBrugsen et tilfredsstillende resultat.

Nina Hansen bankede på hos den lokale uddeler i SuperBrugsen i Jægerspris og fortalte om sit projekt »PLAN Bi«.

Lokal kamp for de vilde bier

»PLAN Bi« handler om at engagere og forpligte alle fra landmænd til forbrugere til at tænke mere bi-venligt. Nu samarbejder »PLAN Bi« og SuperBrugsen om events med fokus på lokale varer og madoplevelser, hvor dagsordenen om de vilde bier »smugles ind« ad bagvejen:

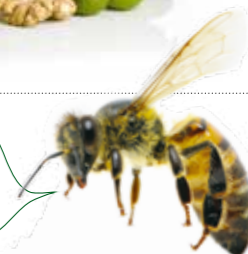
»Vi har haft et arrangement om chili foran SuperBrugsen, og så fortæller vi samtidig, hvorfor bierne er vigtige for chili. Vi vil gerne opnå, at de lokale borgere føler et ansvar for deres natur, og vi er blevet modtaget fuldstændig fantastisk i lokalsamfundet. Vilde bier er så lokalt, som det kan være. Hvis vi gør noget for bierne i et lokalt fællesskab, kan vi komme rigtig langt,« siger Nina Hansen.

161.000 børn

fra 4.-7. klasse har i 2016 lavet mad med GoCook Smagekassen, som består af gratis råvarer, undervisningsmaterialer og opskrifter, som hentes i den lokale Coop-butik.

Læs mere på coop.dk/årsrapport

Danmark skal være dobbelt så økologisk

Coop vil gøre Danmark dobbelt så økologisk i 2020 og er godt på vej.

TEKST JUNE RISUM SCHEIBEL FOTO MICK HENNINGSEN

Salget af økologiske varer er i 2016 stormet frem. Særligt økologisk frugt og grønt tog et stort spring i begyndelsen, og specielt i landområderne er der sket et økologisk boom. Nu er det blandt andet de mere forarbejdede, økologiske produkter, der er efterspørgsel efter.

»Salget af økologi vokser for andet år i træk rigtig stærkt og ikke mindst i landområderne. Mange af vores butikker efterlyser nye, spændende varer. Så der er en økooptimisme at spore både hos vores kunder og i vores butikker,« siger Thomas Roland, CSR-chef i Coop.

Siden 2014 har Coop haft en ambitiøs målsætning om at fordoble økologien i Danmark i 2020. Vi er godt med, og hvis vi fortsætter i samme takt, når vi målet, lyder status fra Thomas Roland.

Coop arbejder hele tiden for at øge udbuddet og udvide sortimentet af økologiske varer. Et eksempel er det nye dyrevelfærdsmærke, hvor mange af varerne med høj dyrevelfærd også er økologiske.

2016: SÅDAN ER DET GÅET

Coops omsætning af økologiske varer har i 2016 passeret 3 milliarder kroner eksklusive moms. Af disse stammer over 1 milliard kroner fra Ånglamark, som er Coops eget varemærke for økologiske og miljømærkede produkter.

Over hele året er den økologiske omsætning steget med 16 procent.

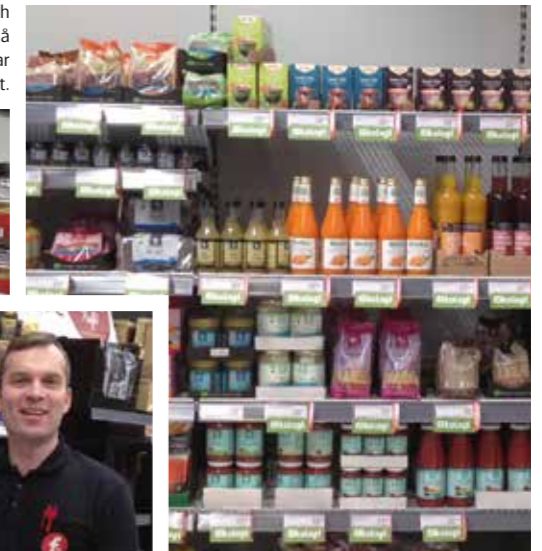
Efteråret 2016 var første gang nogensinde i Coop, at salget af økologiske produkter svarede til mere end 10 procent af den samlede fødevareromsætning.

I de butikker, der sælger mest økologi, er over 40 procent af den samlede omsætning økologiske varer. ●

Vidste du, at

36 butikker havde besøg af Øko-Superhelteskolen i 2016? Her har frivillige fra bestyrelser i butikker og brugerforeninger sammen med butikken uddannet 1958 børn til Øko-Superhelte og beskyttere af fremtidens klima og miljø.

Op, op, op. Butikschef Kenneth Jul i Viborg tør godt at satse på økologi i sin fakta, og det har øget salget gevaldigt.

Synlighed og smagsprøver har sammen med en god beliggenhed øget omsætningen af økvarer med 86 procent.

Økorekord i Viborg

Butikschefen i fakta på Gl. Århusvej i Viborg hedder Kenneth Jul, og han er stolt.

Siden foråret 2014 har Kenneth Juls butik øget omsætningen på økologiske varer med 86 procent.

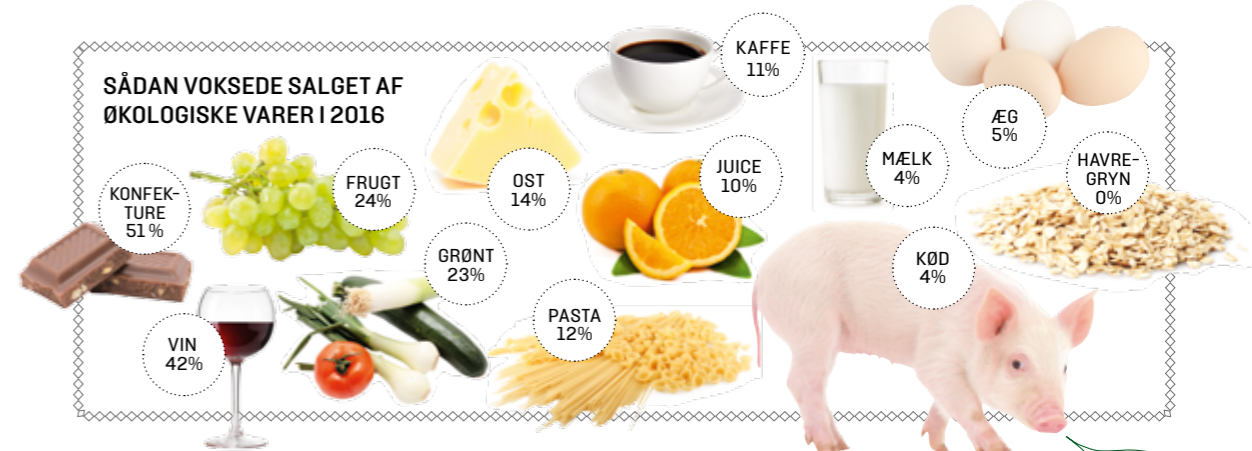
Kenneth Jul forklarer succesen med butikens beliggenhed og medarbejdernes ekstra indsats for at skabe synlighed om varerne og dele smagsprøver ud.

»Vi har sat økologien i front. Det er især vores »365« økologiserie, der driver det ekstra salg. Det er nogle rigtig gode priser, som giver vores kunder råd til det økologiske. Når prisen er i orden, så tør

vi godt lave en hel udstilling og satse mere på det – også på mindre kendte varer, og ikke kun på økologisk grønt og havregryn.«

Salget af økologi udgør 10 procent af hele butikens omsætning. Det er kun cirka hver ottende fakta-butik, der har en økologisk omsætning på 10 procent eller derover, og langt de fleste af disse butikker ligger i eller omkring storbyerne. ●

SÅDAN VOKSEDE SALGET AF ØKOLOGISKE VARER I 2016

SÅDAN GIK DET fakta 2016

fakta har cirka 400 discountbutikker, og med 178 moderniseringer i løbet af 2016 blev kædens niveau løftet med et nyt lavpriskoncept med større vægt på kvalitet, inspiration, service, økologi og dyrevelfærd. En landsdækkende test i Søndagsavisen kårede fakta som den discountkæde i Danmark, hvor kunderne oplever den bedste service. 27 tabsgivende butikker blev lukket, og tre nye er åbnet. Samlet opnåede fakta i de fortsættende butikker et bedre, men stadig utilfredsstillende resultat for 2016.

Læs mere på coop.dk/årsrapport

Dagen og debatterne emmede af entusiasme, faglig viden og engagement – og det var tydeligt, at alle havde noget på hjerte. Over 100 engagerede medlemmer havde takket ja til medlemsbestyrelsens invitation til at debattere Irmas fremtid på Irmas første medlemsdag.

Medlemmer former **IRMAS FREM TID**

Irmas nye medlemsbestyrelse inviterer medlemmerne til at trække i arbejdstøjet.

TEKST JUNE RISUM SCHEIBEL

For første gang i Irmas historie kunne Irmas medlemmer i foråret 2016 vælge en medlemsbestyrelse. Bestyrelsen er medlemmernes talerør og bidrager til Irmas udvikling.

I løbet af det første år har medlemsbestyrelsen taget fat på emner som emballage, fremtidens fødevarermarked og bæredygtig økologi.

Over 100 engagerede Irma-medlemmer mødtes på Docken i Københavns Nordhavn en lørdag i september med medlemsbestyrelsen for at sætte deres præg på fremtidens Irma.

Medlemmerne kunne gøre Irmas ledelse klogere på det, de brænder for. Efter dagen dannede 50 personer fire grupper for at fortsætte arbejdet. Opgaven er at fortælle, hvordan Irma skal udvikle sig inden for emballage, økologi, fødevarermarkedet og medlemsaktivisme.

SÅDAN GIK DET **Irma** 2016

Irma består af 80 butikker primært placeret i hovedstadsområdet med en klar kvalitetsprofil inden for fødevarer. For første gang valgte Irmas medlemmer en bestyrelse blandt 234 kandidater. Irma præsenterede i 2016 en række nye kvalitetsvarer, og C-måltidsmarked med måltidsløsninger fra blandt andre Meyers, Cofoco og Hanegal åbnede i alle butikker.

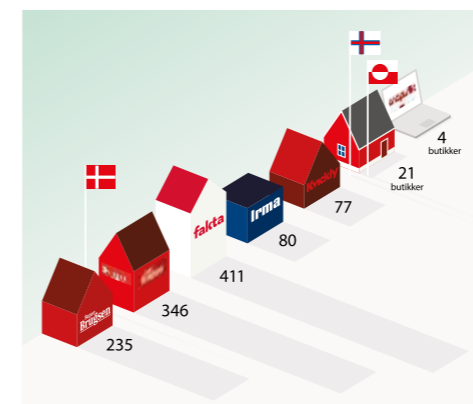

Tallene bag **Coop**

Coop er en af Danmarks største arbejdspladser med butikker over hele landet. Virksomheden står for en stor del af det danske marked for dagligvarer. Det udbetalte overskud til medlemmerne er i 2016 større end nogensinde før og lyder på 807 millioner. Regnskabet viser dog et dårligere resultat end i 2015.

COOPS MANGE BUTIKKER

Coop og brugsforeningerne har knap 1200 butikker fordelt på fem forskellige kæder. Butikkerne dækker over en tredjedel af den danske dagligvarehandel.

8%

af den danske arbejdsstyrke har på et tidspunkt arbejdet i Coop.

1.673.293

SÅ MANGE MEDLEMMER HAR COOP
(Pr. 1. marts 2017)

Se hele regnskabet på coop.dk/årsrapport

COOP DANMARK ER DEN STØRSTE VIRKSOMHED I COOP-FAMILIEN

Resultat for Coop Danmark og de selvstændige brugsforeninger ser sådan ud:

Resultatopgørelse (mio. kroner):	2016	2015
Nettoomsætning	44.667	45.249
Bruttoresultat	13.208	9.238
Resultat før renter (EBIT)	254	632
Finansielle poster, netto	-48	-51
Resultat før skat (EBT)	207	581
Årets resultat	170	456

105 år

Så gammel er Coops ældste medlem, som bor i Roslev og har været medlem siden 1960.

15 år

Så ung er Coops yngste medlem, som bor i Horsens og har været medlem siden 2016.

Vidste du at

Coop i løbet af 2016 fik 100 nye, lokale varer på hylderne fra cirka 35 mindre leverandører? Det er en del af vores Madmanifest og løftet om at sætte mere smag på hverdagen.

Vidste du, at

alle Coops konservesdåser fra Ånglamark, fakta 365 Økologi og Irma Økologi i dag er fri for BPA og alle andre bisphenoler – stoffer, som er mistænkt for at være hormonforstyrrende?

254

mio.

Det blev Coop og brugsforeningernes resultat før renter i 2016. Et dårligere resultat end i 2015, hvor tallet var 632 mio. kroner.

OVER 3500 VARER

af Coops egne varemærker bærer en vejledning om, hvordan emballagen skal sorteres. Det hjælper dig til at tage bedre hånd om affaldssortering og vores miljø.

Coops ansvarlige forretningsmodel og etableringen af kafferisteriet i Kenya har budt på mange udfordringer.

COOP bygger kafferisteri i Kenya

Coop og de lokale kaffebønderes mål er, at en større del af produktionen – og betalingen – bliver hos bønderne.

TEKST JUNE RISUM SCHEIBEL

FOTO AFRICAN COFFEE ROASTERS

I efteråret 2016 åbnede Coop et kafferisteri i Kenya, som bl.a. leverer Cirkel Kaffe til Coops butikker. Kafferisteriet, African Coffee Roasters, er en del af Coops Savannah-initiativ, der i mange år har skabt udvikling gennem handel. Samarbejdet sikrer god kaffe til danske forbrugere og bidrager samtidig til udvikling i Afrika.

»Idéen er, at Coop vil handle direkte med de afrikanske kaffekooperativer og i sidste ende skære alle mellemhandlerne væk. Vi kan spore kaffen helt ned til de enkelte kaffekooperativer – fra kaffen forlader farmen, til den ender i koppen hos den danske forbruger,« siger forretningsudviklingschef i Coop, Poul David Videbæk.

SKABER ARBEJDSPLADSER

Bønderne vil få udbetalt dividende, når der er overskud, alt efter hvor stor en andel de hver især leverer. Coop har ansat omkring 30 kenyanske medarbejdere til at styre kafferisteriet og vedligeholder op til 75.000 jobs i landbruget. Som medlemsejet virksomhed arbejder Coop for at fremme andelsprincipperne, og for at kaffebønderne selv kan blive medejere.

INGEN NEM LØSNING

Forud for åbningen har blandt andre Peter Larsen Kaffe, Just Fair og de kenyanske kaffekooperativer samarbejdet om at uddanne lokale kaffebønder i nye dyrknings- og høstmetoder og at forbedre bøndernes indkomst og salgsmuligheder.

Alligevel har Coops nye, ansvarlige forretningsmodel og etableringen af kafferisteriet og Kenyas første kapselfabrik ikke været uden udfordringer, fortæller Coops kategorichef for kaffe, Marianne Giovanni Lundgreen.

»Vi har ansvaret for kvalitet, produktion og levering,

som ellers ligger hos den eksterne samhandelspartner. Vi skal derfor være dygtige til at planlægge, så der altid er kaffe til kunderne i vores butikker,« siger hun. Coop valgte i 2016 at relancere Cirkel Kaffe og besluttede på samme tid at bygge et kafferisteri i Kenya. At gøre begge dele samtidig har givet mange udfordringer undervejs:

»At gå ind i Kenya på denne måde er bestemt ikke den nemmeste løsning, men hvis vi lykkes med det, kan vi til gengæld sørge for, at tusindvis af kaffebønder og deres familier i Kenya får bedre levevilkår,« siger Marianne Giovanni Lundgreen.

EN GOD FORRETNING

Det er en god og ansvarlig forretning for Coops medlemmer, at Coop køber de rå kaffebønner direkte fra bønderne og selv står for ristning, formaling og pakning af kaffen i lokalt produceret emballage.

»Når vi får fjernet de fordyrende mellemlid, vil vores medlemmer og kunder få et produkt af en højere kvalitet til en bedre pris, og vi kan betale farmerne en højere pris for deres kaffe og skabe både arbejdspladser og viden i lokalsamfundet,« forklarer Poul David Videbæk.

Kafferisteriet er ejet 80 procent af Coop og 20 procent af Investeringsfonden for Udviklingslande.

RELANCERING AF CIRKEL KAFFE

Coop pusede i 2016 støvet af Cirkelpigen og introducerede den nye Cirkel-familie med 22 produkter i tre kvalitetskategorier. 18 af varianterne bærer Savannah-mærket. Opgraderingen var et led i fejringen af Coops 150-års jubilæum.

SAVANNAH: UDVIKLING Gennem Handel

Coop gør afstanden mellem lokale producenter i udviklingslande og danskernes spisebord kortere. Vores medlemmer og kunder får varer af høj kvalitet til en god pris, og de lokale producenter får bedre levevilkår.

»Vores opgave er at drive en ansvarlig bank«

En ansvarlig bank og en fordel for medlemmerne. Sådan betegner bankdirektør Allan Nørholm sin forretning efter et år, hvor nye, fair forbrugslån, mere gennemsigtighed og bedre vilkår er blevet udviklet.

Et helt specielt år, hvor Coop Bank har fordoblet sit udlån, rundet 80.000 kunder og investeret i it, så kunderne har fået bedre produkter og en bedre oplevelse, når de søger om nye produkter. Sådan beskriver administrerende direktør i Coop Bank, Allan Nørholm, 2016.

BEDST I TÆNKS TEST

Især Coop Banks ansvarlige forbrugslån, CoopLån, har taget fart i 2016. Lånene fik en god modtagelse i begyndelsen af året, og efterspørgslen er fortsat, forklarer Allan Nørholm. Det er netop CoopLån 20+, som for nylig vandt suverænt over 22 andre banker i en stor test af forbrugslån, som Forbrugerrådet Tænk har gennemført.

»Det er super positivt, at vores lån bliver kåret som det bedste, for det er faktisk det »dyre« af vores udlån, som vinder over både de traditionelle banker og forbrugsbankerne. Det er vi rigtig glade for,« siger Allan Nørholm. Med CoopLån 20+ kan kunden låne mellem 20.000 og 200.000 kroner til 9,95 procent i rente. Lån fra 100.000 til 200.000 kroner har en lavere rente på 5,95 procent.

GÅR FORREST I MARKEDET

Forbrugerrådet roser Coop Banks forbrugslån for at have de laveste beregnede årlige omkostninger i procent (ÅOP), ingen etableringsomkostninger, konkurrencedygtig rente og mulighed for at indfri lånet før tid og uden ekstra omkostninger.

CoopLån gavner ikke kun Coops egne medlemmer, men den type produkter er også med til at trække markedet i den rigtige retning, forklarer Allan Nørholm:

»Vi er jo ikke bare en bank, vi er Coops bank, som kommer ud af en ansvarlig virksomhed. Der er en arv, som vi selvfølgelig skal leve op til, og vores opgave er at drive en ansvarlig bank, som skal være en fordel for medlemmerne og tilbyde dem noget ordentligt.«

FEB. 2017

Coop Banks forbrugslån er kåret som Bedst i test af Forbrugerrådet Tænk og vandt suverænt over 22 banker. Banken vil trække markedet i en mere ansvarlig retning, siger adm. direktør Allan Nørholm.

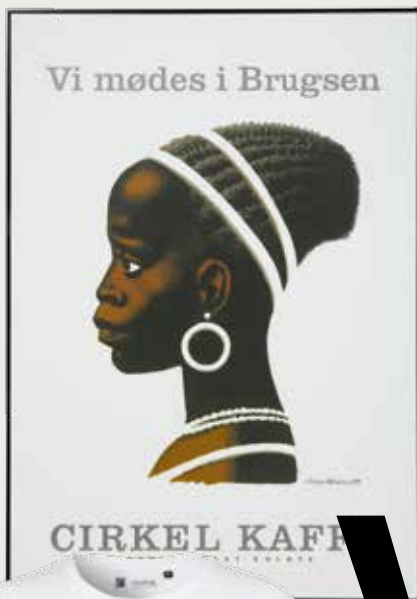
INGEN PENGEMASKINE

Bankdirektøren er glad for, at 2016 bød på flere kunder end budgetteret og et lidt bedre resultat end forventet. Men selvom årets planer blev realiseret, lader regnskabet stadig en del tilbage at ønske:

»Vi kan ikke tillade os at være tilfredse, før vi også bidrager økonomisk til koncernen og fællesskabet. Vi er ikke etableret som en pengemaskine for Coop, men vi skal selvfølgelig tjene penge, så vi kan drive den bank, vi gerne vil,« siger Allan Nørholm.

2000 NYE KUNDER OM MÅNE DEN

Coop Bank har nu mere end 80.000 kunder og oplever en stor tilslutning blandt Coops medlemmer. Hver måned får banken knap 2000 nye kunder, og Coop Bank er ifølge målinger stadig den bank, som de fleste medlemmer overvejer at skifte til.

VIND

EKSKLUSIV SAMLING AF KAFFEUDSTYR.

Test din viden om Cirkel Kaffe, og deltag i konkurrencen om **10 Cirkel Kaffe-sæt med plakat, T-shirt, krus, kaffe og kaffemaskine**. Svar rigtigt på fire spørgsmål og få chancen for at blive din egen barista.

1) Cirkel Kaffe er et af de ældste danske kaffemærker. Ved lanceringen i 1896 gik kaffen under navnet FDB-kaffe. Hvornår skiftede FDB-kaffe navn til Cirkel Kaffe?

1938 1958 1978

2) Coop har bygget et kafferisteri. Det skal skabe arbejdspladser og sikre bedre levevilkår for kaffebønderne samtidig med, at Coops medlemmer og kunder får kaffe af høj kvalitet til en god pris. Hvilket afrikansk land ligger kafferisteriet i?

Sydafrika Mozambique Kenya

3) I Cirkel Kaffe-serien bærer flere af varianterne godkendte mærker, der skal gøre det nemmere at vælge bæredygtigt. Hvilket af følgende mærker er ikke at finde på mindst én af Cirkel Kaffe-varianterne?

Økologi-mærket Fuldkorns-mærket
 Fairtrade-mærket

4) Cirkel Kaffe er blandt andet kendt for den ikoniske cirkelpige, der blev tegnet til FDB i 1955. Hvem er tegneren bag?

Arne Ungermann Piet Hein
 Aage Sikker Hansen